

Veelgeliefden,

zij zijn als engelen. Zij huwen niet en worden niet ten huwelijk gegeven. Dat zijn wonderlijke woorden van Jezus. In deze wereld bestaat het huwelijk, maar in de andere wereld, na de verrijzenis van de doden, zijn we als engelen. In de loop van de geschiedenis zijn er mensen geweest die door deze woorden het huwelijk als iets minderwaardigs zijn gaan zien, ja soms zelfs als iets zondigs. De kerk heeft deze visie altijd afgewezen en de hoge waarde van het huwelijk, dat zelfs een sacrament is, verdedigd. Want als het huwelijk zijn waarde verliest, ondermijnt het ook de waarde van het vrijwillige afzien van een huwelijk omwille van het rijk der hemelen, dat we de maagdelijkheid of het celibaat of de gelofte van zuiverheid noemen.

De waardering voor de maagdelijkheid omwille van het rijk der hemelen en de christelijke betekenis van het huwelijk zijn niet te scheiden en begunstigen elkaar wederzijds. Een van de kerkvaders schreef dan ook: *Wie het huwelijk geringschat, haalt ook de eer van de maagdelijkheid naar beneden; wie daarentegen het huwelijk prijst, verhoogt de bewondering en de schittering, die aan de maagdelijkheid toekomen. Datgene wat slechts goed schijnt in vergelijking met een kwaad, is per slot van rekening geen groot goed; maar wat beter is dan datgene wat allen als goed erkennen, is zeker goed in overtreffende mate.* (Johannes Chrysostomos)

Jezus spreekt enkele keren over het vrijwillig afzien van het huwelijk en geeft daar een uitdrukkelijke waarschuwing bij: *Niet iedereen kan dit begrijpen, maar alleen zij aan wie het gegeven is.* (Mt. 19,11) Het gaat bij het celibaat immers om een mysterie dat niet ieder zal begrijpen. We kunnen verschillende aspecten en niveau's onderscheiden. Zo is er een zeer praktisch aspect: door niet te trouwen hebben priesters en religieuzen meer tijd en ruimte voor God en de evennaaste. Het celibaat is zo een teken van een onverdeelde toewijding aan de zaak van God. Daaruit volgt dan een tweede aspect: door onverdeeld gericht te staan op God en de mensen kan men zich des te beter op het geestelijk leven toeleveren. Met de woorden van sint Paulus: *Wie niet getrouwd is, heeft zorg voor de zaak des Heren, hoe hij de Heer kan behagen. Maar de getrouwde heeft zorg voor aardse zaken.* ^(1 Kor. 7,32-33)

Om nog dieper door te kunnen dringen in het mysterie van de maagdelijkheid omwille van het rijk der hemelen moeten we beseffen dat elke roeping een navolging van Christus moet zijn. Elke christen volgt op een of andere wijze Christus na. Welnu, in die navolging zijn er vanaf de eerste eeuwen drie aspecten van het leven van Christus waartoe de Heer een aantal van zijn volgelingen heeft uitgenodigd. We noemen die uitnodigingen de drie evangelische raden. Ze worden door de Heer aangeraden, maar zijn niet verplicht voor elke christen. Bij religieuzen hebben deze de vorm aangenomen van de drie klassieke geloften. Deze is men sinds de twaalfde eeuw in het religieuze leven gaan gebruiken en ze worden wel de drie evangelische raden genoemd. De drie evangelische raden zijn ons door Jezus aangeraden, maar niet verplicht. Ze helpen ons de gerichtheid op God dieper te kunnen beleven. Het gaat om de

gehoorzaamheid, armoede en kuisheid, waarbij we moeten bedenken wat er met deze woorden bedoeld worden. Elke religieuze orde heeft daarbij een eigen traditie. Maar over het algemeen is gehoorzaamheid een afzien van eigen wil in de uiterlijke bezigheden, armoede is eigenlijk gemeenschappelijk bezit en met zuiverheid wordt algehele seksuele onthouding of celibaat bedoeld.

Maar wat heeft u dat als niet-religieus te zeggen? Dat kunnen we het beste zien als we aan het tegenovergestelde denken, namelijk macht, geld en sex. Is het toevallig dat religieuzen afstand doen van deze drie? En, laten we eerlijk zijn, kunnen we christen zijn zonder ons van de slavernij van deze drie te bevrijden? Christen zijn betekent immers ook vrij te zijn. Welnu, de drie religieuze geloftes zijn er om vrij te zijn. Alleen moeten we beseffen wat vrijheid is. Vrijheid is geen ongebondenheid. Veel mensen denken dat je pas vrij bent als je nergens voor kiest. Nee, je bent pas echt vrij als je kiest en je met die keuze vastlegt. Anders kan ongebondenheid alleen maar tot bandeloosheid voeren.

Maar er is nog een belangrijker aspect aan de drie evangelische raden. Het religieuze leven laat zien dat we hier op aarde geen blijvende woonstee hebben en verwijst reeds naar de hemelse goederen. Het kan goed zijn om te beseffen dat het woord 'celibaat' afkomstig is van het latijnse woord 'coelibes' wat oorspronkelijk 'hemels' betekende. Dat is de betekenis van de woorden van Jezus die we vandaag horen: *De kinderen van deze wereld huwen en worden ten huwelijk gegeven, maar die waardig zijn gekeurd deel te krijgen aan de andere wereld en aan de verrijzenis uit de doden, huwen niet en worden niet ten huwelijk gegeven. Zij kunnen immers niet meer sterven, omdat zij gelijk engelen zijn; en als kinderen van de verrijzenis zijn zij de kinderen van God.* (Lk. 20,34-36) Het monastieke leven wordt daarom wel het engelachtig leven genoemd, zelfs al gedragen de monniken zich niet altijd als engelen!

De beleving van het celibaat is in onze tijd niet altijd makkelijk en het is dat ook nooit geweest. Het is een uitnodiging, een uitdaging van Christus en alleen met de hulp van zijn genade en uw gebed kunnen we er aan blijven beantwoorden.